

No 3.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. Telesfora B.
Czw. **Trzech Króli.**
Piąt. św. Lucyana
Sob. św. Seweryna
Niedz. św. Marcyanny
Pon. św. Agatona P.
Wt. św. Honoraty P.

Wschód słońca: godz. 8 m. 13
Zachód słońca: godz. 3 m. 57
Dług. dnia: godz. 7 m. 44

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcyja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sroda, dnia 5 stycznia 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Teatr Polski

Cegielniana 63.

JUTRO
przedstawienie
popularne

„Intryga i miłość“

Tragedya Schillera.
Początek o godz. 3 po poł.
Wiecz. widowisko zawieszono

W PIĄTEK
po raz pierwszy

„Jedna chwila“

Komedia w 1 akt
Tatarskiejewicza.

„Szczęście Franca“

Komedia w 3 akt.
Wł. Perzyńskiego.
Pocz. o 8 m. 15 w.

TEATR LUDOWY

„APOLLO“

„Syn Marnotrawny“

Na budowę kościoła Św. Stanisława Kostki. CENY ZNIŻONE.

STUDNIE

ARTEZYJSKIE wszelkiego rodzaju buduje

ŁEMPICKI I S-ka

Sosnowiec, Piotrk. gub.

2073-d

Przedstawiciele: **Hordliczka i Stamirowski, Łódź.**

Istniejący od 1805 roku

ZAKŁAD OGRODNICZY

C. ULRICH

Warszawa, Ceglana II,

zawiadamia, że ilustrowane cenniki nasion i narzędzi ogrodniczych wyszły i wysyłają się na żądanie bezpłatnie. 2828-2

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

poleca 423

apteka W. DANIELECKIEGO

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12 93

KONSTANTY PODHORSKI

Po obu stronach cieśniny Beringa

stron 288

Kijowska drukarnia polska.

Cena księgarska **Rb. 2.**

Dla prenumerotorów „Rozwoju“ ciekawe to opowiadanie mamy możność sprzedawania z ustępstwem, t. j. po

1 rb. 50 kop.

Wina Chasda

Par. str. II.

4240d

Rok 1910.

Rozpoczęty rok 1910 zarysowuje się na wielokreślonym politycznym w barwach nader mglistych, pełnych niewyraźnych konturów, które jednakże powoli przybierają coraz bardziej konkretne kształty.

Czy będzie on rokiem pokoju lub wojny?

W tej kwestyi nie jeszcze stanowczego orzec niepodobna, albowiem bierze on w spadek po swoim poprzedniku tyle zaognionych antagonizmów i spraw, zdolnych wzniecić pożar wojenny przy łada iskierce, że wszelkie w tej materii proroctwa byłyby bezcelowe.

Wojna wszakże bynajmniej nie jest pożądaną dla żadnego z mocarstw, zajętych reorganizacją swych wewnętrznych stosunków i złagodzenia zewnętrznych zaognionych, a fala życia niesie wciąż nowe prądy, domagające się gwałtownie licznych zmian w ukształtowaniu stosunków społecznych zgodnie z nowymi wymaganiami.

W Anglii wielka reforma finansowa i walka izby gmin z izbą lordów czeka na rozwiązanie i dopóki to nie nastąpi, dumny Albion nie pragnie wkląć się w awantury polityczne, których ani przebiegu, ani końca przewidzieć nie sposób.

We Francji, Niemczech i Austro-Węgrzech, we Włoszech i Rosji stosunki wewnętrzne również gwałtownie i przedewszystkiem domagają się uporządkowania, zanim o wielkiej akcji politycznej na zewnątrz pomyśleć będzie można.

Być więc może, że i rok 1910 również jak

jego poprzednicy zejdzie na łagodzeniu antagonizmów międzynarodowych w drodze układów dyplomatycznych, kompromisów i ustępstw, byle ocalić od zakłócenia tak niezbędny dla wszystkich pokój.

Trzy są zasadnicze sprawy, które bierze w spadek po poprzednikach swoich rok 1910: antagonizm między Anglią a Niemcami, Daleki Wschód i sprawy bałkańskie.

Co do antagonizmu niemiecko-angielskiego, bez kwestyi stanowi on oś, około której obraca się cała międzynarodowa polityka mocarstw. Spór o panowanie nad oceanami, dziś wyłącznie piastowane przez Anglię, inaczej jak mieczem rozstrzygnąć się nie da.

Nie bowiem nie wskazuje, by Niemcy zgodzić się miały na żądania Anglii i ograniczyły rozmiar swych zbrojeń morskich; z drugiej zaś strony zbrojenia Niemiec na morzu zmuszają Anglię do wyłączenia wszelkich sił, by jej dominujące stanowisko w szeregu mocarstw morskich ani na włos nie doznało uszczerbku.

Pociąga to za sobą miliardowe koszty, walące się zbyt ciężkim brzemieniem na budżety obu rywalizujących z sobą mocarstw. Nadejść więc musi chwila, w której górdyjski ten węzeł trzeba będzie rozciąć mieczem. Czy jednak chwilę tę przyniesie rok już 1910?

Sprawa Dalekiego Wschodu niemniej groźnie przedstawia się dla pokoju wszechświatowego. Korea i Mandżuria są to kraje, w których rywalizujące interesy wielkich mocarstw świata zbiegają się i ściągają z sobą, kryjąc możliwość nowych dla pokoju niebezpieczeństw.

Wszelkie wiadomości z Dalekiego Wschodu czerpiemy przeważnie z Londynu i Petersburga, oświetlane tak, jak tego wymagają interesy dyplomacji angielskiej lub rosyjskiej.

Wypadki, rozgrywane się na tym wielkim terenie, wytwarzają nowe fakty polityczne, za którymi pójsz może nowe ugrupowanie się sił i doprowadzić do całkiem nieprzewidywanych wydarzeń historycznej doniosłości.

Podział Mandżurii na sfery wpływów rosyjskich i japońskich, aneksya przez Japonię Korei, coraz wyraźniejsze przybierają kształty i w roku 1910 mogą nagle stać się faktem spełnionym — i tak jak aneksya Bośni i Hercegowiny w roku 1909, zaskoczyć opinię publiczną niespodzianie.

Podziału Mandżurii domagają się zarówno żywotne interesy ekonomiczne Rosji, jako też spo-

Numer dzisiejszy składa się z 12-stu stronic.

sądziła ich o należenie do międzynarodowego związku anarchistów i pod tym pozorem wszystkich aresztowała.

Peszt. 4 stycznia (wl.). Okazuje się, że powierzenie Lukacsowi utworzenie nowego gabinetu bynajmniej nie oznacza, iż kryzys został zażegnany. Prawdopodobnie dojdzie w krótkim czasie do rozwiązania parlamentu i ogłoszenia nowych wyborów.

Melun, (miasto we Francji w departamencie Sekwany) 4 stycznia (wl.). Żołnierze z 31 pułku piechoty Graby i Michel przyznali się do popełnionej zbrodni morderstwa na osobie pani Guin.

London, 4 stycznia (wl.). Urzędownie ogłoszono tekst not, jakie Anglia i Niemcy wymienili w 1904 roku, przedłużając do 1908 r. umowę w sprawie sądów rozjemczych.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 5 stycznia. (Wl.) Z powodu znanego zbiorowego listu pasterskiego, biskupów Alzacji i Lotaryngii, wzywających nauczycieli katolickich alzateczyków, aby nie wstępowali do niemieckich związków zawodowych, namiestnik Alzacji udzielił biskupom surowej nagany za mieszanie się do spraw politycznych.

Berlin, 5 stycznia. (Wl.) Pisma hakatystyczne skarżą się, że pomimo ofiarności jednostek, zgłoszenia podpisów na fundusz gwarancyjny dla niemieckiej wystawy w Poznaniu wpływają bardzo leniwie i wzywają gorąco do dalszych składek, bo w przeciwnym razie wystawa nie mogłaby dojść do skutku.

Berlin, 5 stycznia. (Wl.) Sprawa zaskewstrowanych depozytów rosyjskich w banku Mendelsohna przybiera kierunek w wysokim stopniu kompromitujący dla rządu niemieckiego. Okazuje się, że obawa przed możliwością wycofania przez Rosję kapitałów, deponowanych w bankach niemieckich, była głównym motywem ogłoszenia znanego komunikatu urzędu spraw zagranicznych, który był przedmiotem specjalnej narady Bethmanna Hollwega z ministrami i przed ogłoszeniem przedstawiony został cesarzowi. Rewelacja „Vossische Zeitung“ o owym komunikacie, wykazująca całą tendencyjność błędnego komentowania prawa przez rząd, wywołała oburzenie niezależnej opinii publicznej w Niemczech, która stanowisko rządu w danej sprawie uważa jako zbyt daleko idące tehozostwo wobec Rosji.

Berlin, 5 stycznia. (Wl.) W prasie niemieckiej, zwłaszcza narodowo liberalnej i wszechniemieckiej prowadzona jest od jakiegoś czasu kampania przeciw sekretarzowi ministerium spraw zagranicznych, Schönowi, z powodu jego niedołęstwa w broniieniu interesów niemieckich, jak jawnie okazało się przy zawieraniu ostatniej pożyczki marokańskiej i przy koncesjach angielskich w Turcji. Narodowo-liberalni ludzą się, że Bethman Hollweg weźmie ich do jakiegoś bloku i i nie chcą go drażnić, i występują przeciw Schönowi, a nie przeciw niemu, chociaż za politykę zewnętrzną tylko Bethman jest odpowiedzialny.

Ateny, 5 stycznia. (Wl.) Poseł turecki w Atenach donosi swojemu rządowi, że na Krete czynione są w tajemnicy bezpośrednie przygotowania do zbrojnego powstania.

Berlin, 5 stycznia. (Wl.) Mężowie zaufania związku robotniczego w prowincji nadreńskiej postanowili na wczorajszym posiedzeniu pobierać od wszystkich robotników stowarzyszenia po 50 fenigów miesięcznie, celem przygotowania się do skutecznego strejku generalnego z powodu znienawidzonych biur wywiadowczych, które od 1 stycznia weszły w życie.

Barbarzyństwo.

Przy ul. Piotrkowskiej w domu Petersillego istnieje kinematograf, który obecnie dla atrakcji

Dnia 4 stycznia 1910 roku, o godz. 4^{1/2}, rano, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona śś. Sakramentami, zasnęła w Bogu

ś. p. Olga Maryanna z Waltrów Pfeifer

wdowa po zmarłym obywatelu m. Łodzi, przeżywszy lat 39.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi dnia 6 stycznia r. b., o godz. 2-ej po południu z ul. Św. Benedykta № 45, na Stary cmentarz katolicki. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych i znajomych pogrążone w nieutulonym żalu

31

Pozostałe Córki.

Ś. † P.

KAROLINA KALERT

Członkini Stowarzyszenia Akuszerok

po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 78, zmarła dnia 4 stycznia 1910 roku.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi dnia 6 b. m., o godz. 1^{1/2} po południu, z mieszkania przy ul. Długiej № 113, na cmentarz ewangelicki w Rokicinie.

Na smutny ten obrzęd zaprasza

Stowarzyszenie Akuszerok.

22

Przychodzą do Łodzi: h) 4.30, p) 7.05, j) 9.35, k) 10.15.
l) 4.24, m) 5.25, n) 8.31, o) 11.00.

Giełda warszawska.

(Telefonem).

z dnia 5 stycznia.

	zsd.	ofiar.	transz.
Czeki na Berlin	46,324	—	—
4% Renta Państwowa	90 25	89,25	—
5% Pożyczka wewnętrzna z 1905 r.	101,65	100,65	—
5% „ „ z 1906 r.	101,65	100,65	—
5% Premiiówki I-ej emisji	452	444	—
5% „ „ II-ej	353	346	—
5% „ „ Szlacheckie	395	297	—
4 ^{1/2} % Listy Ziemskie Król. Polsk.	93,10	92,20	—
4% „ „ „	87,75	86,75	—
5% Listy zastawne m. Warszawy	96,00	95,60	95,50
4 ^{1/2} % „ „ „	91,00	90,20	90,70
Akcyje Lilpop, Rau i Lewenstein	—	—	500
„ „ Putłowski	—	—	107 ^{1/2}
„ „ Rudzki i S-ka	—	—	—
„ „ Starachowice	—	—	137
„ „ Banku Handlowego w Łodzi	—	—	—
5% Listy zastawne m. Łodzi	—	—	—
4 ^{1/2} % „ „ „	—	—	—
5% Listy m. Piórkowa	—	—	—
Bank Handlowy w Warszawie	—	—	—

Skrzynka do listów.

—

Szanowny Panie Redaktorze!
Wobec kursujących po mieście pogłosek, jakobyśmy na budowę teatru tymczasowego zużyli fundusze, zadeklarowane na budowę stałego teatru polskiego, uważamy za konieczne podać do wiadomości publicznej, za łaskawym pośrednictwem „Rozwoju”, iż teatr tymczasowy został zbudowany z funduszy specjalnych i że raty wpłacone na dobro Tow. akc. „Teatr Polski w Łodzi” leżą nieknięte w bankach, do których wniesione zostały przez deklarantów.

Dziękując Szan. Pana za łaskawe umieszczenie niniejszego wyjaśnienia na łamach „Rozwoju”, pozostajemy z poważaniem

Polskie Towarzystwo Teatralne w Łodzi.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
4/I 1 pp.	741.9	+ 6.3	79	Pn Z 5	Z dnia 4/I Temperatura max. +6.3° C. min. +0.9° C. Opadu 0.1
4/I 9 w.	743.0	+ 3.0	91	Pn Z 5	
5/II 7 r.	743.6	+ 1.0	89	Pn Z 7	

Rozkład pociągów.

Zimowy od dnia 28-go października.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: a) 12.30, b) 7.00, c) 11.25, d) 2.15,
e) 3.15, f) 6.10, g) 8.10.

TEATR WIELKI. TEATR WIELKI.

Warszawska Orkiestra Symfoniczna Władysława Ks. Lubomirskiego.

W poniedziałek, dnia 10 stycznia TRZECI ABONAMENTOWY

Wielki Koncert Symfoniczny

pod dyr. Grzegorza Fitelberga, z udziałem HENRYKA MELCERA (fortepian)

Bilety sprzedaje skład instrumentów muzycznych Kamienieckiego, Piotrkowska № 90.

Zakład leczniczy dla chorób kobiecych

(Leczenie metodami fizykalnymi) D-rów S. Hubickiego, L. Lörentowicza i S. Wisznickiego

Warszawa, Marszałkowska 140 (Szkolna 5), tel. 119-34.

Leczenie wysięków, spraw zapalnych i nieprawidłowości w czynnościach organów miednicy oraz ich niedorozwoju. Leczenie nadmiernego otluszczenia brzucha i niedowładu jelit.

Zakład otwarty od godz. 9 rano do 7 wieczorem.

2914-10

Zatwierdzone przez Ministerium Handlu i Przemysłu

Dzienne i Wieczorowe

Półroczne Kursy J. Mantinbanda

w Łodzi, Dzielna 22.

Wydział Handlowo-Buchalteryjny.

Rozpoczął się zapis na następny semestr. Pierwszy wykład odbędzie się w **czwartek dnia 20-go stycznia 1910 roku**, na dziennych o godz. 9 rano, a na wieczornych o godzinie 8 ej wieczorem.

Na wydziale tym wykładane są: buchalteria pojedyncza, podwójna czyli włoska i amerykańska, arytmetyka handlowa, korespondencja rosyjska, polska, niemiecka i francuska, prawo handlowe, ekonomia polityczna, stenografia i kaligrafia.

Wydział Lingwistyczny Języków Nowożytnych.

Wykłady trwają bez przerwy przez cały rok. Do programu należą: język rosyjski, polski, niemiecki, francuski, angielski, włoski. Wszystkie te języki wykładane są metodą Berlitz'a przez najlepsze siły nauczycielskie w języku rodzimym w oddzielnych grupach dla nieprzygotowanych i w oddzielnych grupach dla osób więcej zaawansowanych, a na życzenie także w kółkach zamkniętych.

Nauka trwa od 6 miesięcy do 2 lat. Oplata umiarkowana. Nadto wykład języka „**Esperanto**”.

Wydział Kursu pisania na maszynie.

Kurs nauki (teoria i praktyka) trwa cały miesiąc.

Bliższych informacji udziela i zapisy przyjmuje kancelarya Kursów codziennie od 9 — 1 po poł. i od 7 — 9 wieczorem.

UWAGA: Lokal został znacznie rozszerzony.

2753-6-4

FLYTKI

„ZONOFON“

uznane za najbardziej udoskonalone w artystycznym wykonaniu pp. artystów:

Cesarskich teatrów: Baklanowa, Andrejewa, Bolszakowa i t. d.; Roman sy cygańskie: A. D. Wialcewoi, Wari skiego i t. d.; Chórów: Archangielskiego, Warszawskiego, Pawłowa i t. d.; Orkiestr: Lejb-Gwardyi pułku konnego

CENA DLA USTRONNYCH płytek: mała 65 k. grand rb. 1.25

Sprzedają się we wszystkich składach gramofonów i instrumentów muzycznych. Żądacie katalogów płytek „ZONOFON” 2256 R

Wyższa Szkoła Kraju i Szycia p. f. „Józefina“.

Kursy wyższe i niższe. Najnowszy system kroju angielskiego, francuskiego i berlińskiego. — Moja długoletnia praktyka daje mi możność wyuczania kroju i szycia sumiennie i gruntownie. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczenie nabieraają wprawy i gustu. Szkoła odznaczoną została na wystawie srebrnym medalem. Po ukończeniu kursu uczenie otrzymują patenty ochowe lub prywatne.

Piotrkowska № 23.

1951r

Smaczne i zdrowe Pieczywo

jest tylko w piekarni

R. TRENKLERA, ul. Cegielniana № 67.

Chleb na sposób moskiewski wyrabiany przez specjalistów fachowych. Czystość i higiena wypieku gwarantowana.

Filie: Piotrkowska 116, Orla 8 i Przejazd 50. 1568-100-43

ZARZĄD BAŁUCKIEGO TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU

podaje do publicznej wiadomości, że biuro Towarzystwa znajduje się przy ul. Zgierskiej № 64 i otwarte jest w dni powszednie od g. 10 rano do 3 po poł., gdzie udziela wszelkich informacji w zakresie czynności Towarzystwa wchodzących.

Przyjmuje do dyskonta i inkasa weksle i t. p.

Przyjmuje wkłady na procenty jak od członków Towarzystwa tak też i osób postronnych i liczy od takowych od dnia lokacji do dnia podniesienia, a mianowicie: na każde żądanie 4%, z 3-miesięcznym terminem 4 1/2%, z 6-miesięcznym 5% i od całorocznych 6%. 2306-18-17

Zarząd Pabianickich 7-klasowych męskiej i żeńskiej szkół handlowych

niniejszem zawiadamia, że egzaminy wstępne noworoczne do wszystkich klas odbywać się będą w dn. 10 i 11 stycznia 1910 roku, lekcy zaś rozpoczną się dnia 12 stycznia 1910 r. Podania na imię Dyrektora przyjmuje kancelarya szkół. 2861-4-4

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA KOEDUKACYJNA

Jadwigi Zawadzkiej (Piotrkowska 103).

ma trzy miejsca wolne dla początkujących. Szkoła gruntownie przysposabia do średnich zakładów naukowych, zwracając szczególną uwagę na stronę wychowawczą i pogłębienie w nauczaniu.

Program obejmuje: religię i pogadanki etyczne, języki polski, rosyjski i niemiecki, arytmetykę, pogadanki rzeczowe i przyrodnicze, rysunek, kaligrafię, śpiew, słójd, gimnastykę i zabawy pedagogiczne: na żądanie — konwersacja francuska.

Szkoła posiada najnowsze pomoce naukowe. Ilość dzieci ograniczona; opieką troskliwą. Zapisy codziennie o 11 do 2 ej. Lekcy 10 stycznia r b. 14-2-2

Agatol

Polca: Laboratorium St. Górskiego, Warszawa Leszno 12. — Nagrodzony na 5-tu wystawach za skuteczne i higieniczne działanie — tymolowy proszek, eliksir i pasta do czyszczenia zębów i konserwowania dziąseł, odznacza się silnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd. Ceny: proszku 20 i 35 kop., eliksiru 30 i 50 kop., pasty 20 kop. Żądać wszędzie. 1485-30-18

Centralna Klinika chorób zębów i jamy ustnej

otwarta w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 33. 2852 r

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. Konsultacya bezpłatna. Wyrwanie zęba 10 kop. Piomba 35 kop. Sztuczny ząb 60 kop. Przeróbka i reparacye sztucznego zęba 50 kop. — Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze zębów.

Doskonale

Sa Wina Chasta

Wina „Chasta” od 40 k. do 2r. za buf.

Skład w Łodzi ulica Piotrkowska № 99

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światło-leczniczy

D-rów L. Falka, Z. Golca, St. Jelnickiego WOLCZANSKA № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płaca za poradę 60 kop.

Leczenie promieniami Roentgena, lampą Finsena i Kromayera. Prądy o wysokim napięciu (Arsonvalizacya). Elektroliza, masaż wibracyjny i leczenie gorącym powietrzem. Kąpiele elektryczne i sinusoidalne. Badanie krwi na syfilis i badanie mamek z wydawaniem świadectw. Godziny przyjęć od 8-9 r., od 11-1 1/2 pp. i od 7-8; w niedziele i święta od 8-10 rano i od 12 1/2 do 1 1/2 po południu. 2145r

